

## האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

חקר השיח: עקרונות, גישות ושיטות - 50910

תאריך עדכון אחרון 14-01-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תקשורת ועיתונאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' זוהר קמפף

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: [zohar.kampf@mail.huji.ac.il](mailto:zohar.kampf@mail.huji.ac.il)

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב'

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

המונח "שיח" משמש חוקרים בכל הדיסציפלינות של מדעי הרוח והחברה, ובהתאם זוכה להגדרות שונות בתכלית בזרמים שונים. במהלך הקורס נכיר את ההגדרות למושג ואת הגישות והשיטות שהתפתחו בזרמים השונים של חקר השיח. נבין כיצד אנשים משתמשים במילים כדי לבטא זהות אישית וחברתית, כיצד מילים מחוללות שינויים במציאות החברתית וכיצד העולמות שאנו יוצרים ואחרים יוצרים עבורנו מעצבים את דרכי החשיבה וההתנהגות שלנו.

מטרות הקורס:

פיתוח רגישות לשימוש בשפה  
היכרות עם דישות מרכזיות לחקר השפה והדיבור

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:  
ניתוח בעיות חברתיות באמצעות כלים מתאימים

דרישות נוכחות (%) :  
75

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מבוא - היכרות עם חקר השיח  
טקסט וקונטקסט - מבוא לניתוח טקסטים  
חקר השיח הביקורתי והפרוגרסיבי  
social semiotics and multimodality  
אתנוגרפיה של התקשורת  
סדנת חקר השיח הביקורתי והפרוגרסיבי  
מבוא לניתוח השיחה ביומיום ובמדיה  
דיבור משודר - ראיונות חדשותיים  
חקר ה(אי-)נימוס  
חקר פעולות הדיבור וההשתמעויות  
הסברים והנמקות  
סדנת ניתוח ראיונות

חומר חובה לקריאה:

Jaworski, A., & Coupland, N. (1999). Introduction: Perspectives on discourse

---

analysis. In: A. Jaworski & N. Coupland (Eds.), *The discourse reader* (pp. 1-44). London: Sage.

חמו, מ. קמפף, ז. ובלום-קולקה, ש. (2015). חקר השיח: זרמים ועקרונות יסוד. בתוך: שיח התקשורת, מקראה (25-5). רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

Cameron, D. (2001). *Working with spoken discourse* (Introduction). Sage

Lin, A. (2012). *Critical Discourse Analysis: Overview*. In *The Encyclopedia of Applied Linguistics*, C. Chapelle (Ed.). <https://doi.org/10.1002/9781405198431.wbeal135>

Chilton, P. (2012). "Critical" in *Critical Discourse Analysis*. In *The Encyclopedia of Applied*

*Linguistics*, C.A. Chapelle (Ed.).

<https://doi.org/10.1002/9781405198431.wbeal0280>

Bartlett, T. (2017). *Positive discourse analysis*. *The Routledge handbook of critical discourse studies*. pp. 133- 147

וואדק, ר. ומאיר, מ. (2015). חקר השיח הביקורתי: היסטוריה נושאי מחקר, תיאוריה ומתודולוגיה. בתוך: שיח התקשורת, מקראה (84-26). רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

Adams, T., Heimann, G., & Kampf, Z. (2023). *How do states reminisce? Building relations through bonding narratives*. *Cooperation and Conflict*, 00108367231177795.

Kress, G. & van-Leewen, T. (1996). *Reading Images: The Grammar of Visual Design*. London: Routledge. 119-158.

Van Mensel, L., Vandenbroucke, M., & Blackwood, R. (2016). *Linguistic landscapes*. *Oxford handbook of language and society*, 423-449.

Shohet, M. 2018. *Two Deaths and a Funeral: Ritual Inscriptions' Affordances for Mourning and Moral Personhood in Vietnam*. *American Ethnologist* 45 (1): 60-73.

Hutchby, I., & Wooffitt, R. (1998). *Conversation analysis*. Cambridge: Polity Press. Ch. 1 & 2, pp. 13-69.

Hamo, M., Blum-Kulka, S., & Hachohen, G. (2004). *From observation to transcription and back: Theory, practice and interpretation in the analysis of children's naturally occurring discourse*. *Research on Language and Social Interaction*, 37, 71-92.

חמו, מ. (2015). ניתוח אינטראקציות בשיח משודר. בתוך: שיח התקשורת, מקראה (118-191). רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

מונטגומרי, מ. (2015). הריאיון החדשותי המשודר. בתוך: תקשורת כשיח: עיונים בשפה ובמדיה (271-319). רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

בלום קולקה, ש וחמו, מ. (2015). פרגמטיקה שיח. בתוך: שיח התקשורת, מקראה. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

Culpeper, Jonathan (2011) *Politeness and impoliteness*. In: Karin Aijmer and Gisle Andersen (eds.) *Sociopragmatics, Volume 5 of Handbooks of Pragmatics* edited by Wolfram Bublitz, Andreas H. Jucker and Klaus P. Schneider. Berlin: Mouton de Gruyter, 391-436.

Culpeper, J., & Holmes, O. (2013). *(Im) politeness and exploitative TV in Britain and North America: The X Factor and American Idol*. In *Real Talk: Reality Television and Discourse Analysis in Action* (pp. 169-198). Palgrave Macmillan UK.

- 
- Clayman, S. E., & Heritage, J. (2002). Questioning presidents: Journalistic deference and adversarialness in the press conferences of US Presidents Eisenhower and Reagan. *Journal of communication*, 52(4), 749-775.
- Kampf, Z. (2020). "Do you condemn?" negotiating power relations through (in-) direct questions and answers design in ethno-political interviews. In: Z. Livnat, Shukrun-Nagar, P. and Hirsch, G (eds.) *The discourse of indirectness: Cues, voices and functions* (pp. 261-280). Amsterdam: John Benjamins.
- Benoit, W. L. (1997). Image repair discourse and crisis communication. *Public relations review*, 23(2), 177-186.
- Antaki, C. (1994). *Explaining and Arguing: The Social Organization of Accounts*. London: Sage. Chap. 4

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 80 %  
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %  
הערכת מנחה אישי / המדריך / הצוות 5 %  
נוכחות / השתתפות בסיור 5 %

מידע נוסף / הערות: